

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari

4-son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 4 (5) - 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahamatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imam Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanova – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti; Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizzon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqanddavlatuniversiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna- psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasи mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti; Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islam akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

"Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzARB muammolari" elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Maxmudov Mansurjon Abdug'opporovich</i> TARIXIY ASARLAR VA ULARNI O'RGANISH: MILLIY ZIYOLILAR TOMONIDAN OLIB BORILGAN TADQIQOTLAR	12-17
<i>Qurbanov Xurshid Raupovich</i> O'ZBEKISTONDAN JANUBIY URALGA SAFARBAR QILINGAN "MEHNAT ARMIYACHILARI" VA ULARNING TA'MINOTI	18-22
<i>Salayev Fazliddin Shamsiddin o'g'li</i> O'ZBEKISTONDA DEMOGRAFIYANING RIVOJLANISH TARIXI VA SHAKLLANISHI	23-28
<i>Abbasov Behzod Baxtiyorovich</i> FARG'ONA OBLASTIDA TASHKIL QILINGAN XO'JALIKLARDA IJTIMOIY MUAMMOLAR VA KO'CHIRILGAN AHOLINING YANGI SHAROITGA MOSLASHISHI (1946-1965).....	29-35
<i>Mirzaliyev Ulug'bek, Klichev Ulug'bek</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY ARXIVLAR FAOLIYATINI TASHKIL ETISH BORASIDAGI ISHLAR VA ISLOHOTLAR	36-39
<i>Tursunova Gavhar Begmuradovna</i> ROSSIYA IMPERIYASINING SIRDARYO VILOYATIDA OLIB BORGAN MA'MURIY-SIYOSIY BOSHQARUV TIZIMI (XIX ASRNING IKKINCHI YARMI – XX ASR BOSHLARI)	40-50
<i>Vaxobov Doston Abdumannob o'g'li</i> IKKINCHI JAHON URUSHI YILLARIDA MAKTAB, TIBBIYOT VA SOG'LIQNI SAQLASH XODIMLARINING G'ALABAGA QO'SHGAN HISSASI	51-54
<i>Sodiqova Yulduzzon Maxamat qizi</i> O'ZBEKISTONDA MAKTAB TA'LIMINI ISLOH QILINISHI VA UNDAGI O'ZGARISHLAR (1991-2024 yy)	55-59
<i>Maxmudov Umrbek Baxtiyorovich</i> QUYI SIRDARYOBO'YI HUDUDLARIDA OLIB BORILGAN ARXELOGIK TADQIQOTLAR VA ULARNING NATIJALARI	60-64
<i>Yo'ldosheva Gulbahor Nuriddinovna</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA O'RTA UMUMTA'LIM MAKTABLARINING AHVOLI VA MODDIY – TEXNIKA BAZASINING MUSTAHKAMLANISHI (QASHQADARYO VA SURXONDARYO VILOYATLARI MISOLIDA)	65-69
<i>Mardiyeva Guzel Karimovna</i> XOTIN-QIZLARNING 1950-1980-YILLARDA SAMARQAND VILOYATI ILM-FAN SOHASINI RIVOJLANTIRISHDAGI O'RNI	70-75
<i>Narziyev Rustambek Xaydarovich</i> HARAKATLAR STRATEGIYASIDA NOGIRONLIGI BOR YOSHLAR UCHUN YARATILGAN IMKONIYATLAR	76-80

<i>Abdullayev Ilhomjon Ikromjonovich</i>	
XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARIDA NAMANGAN SHAHRINING	
IJTIMOIY-IQTISODIY HAYOTI	81-87
<i>Sodiqova Maxbubaxon Raxmonaliyevna</i>	
O'ZBEKISTONNING MILLIY HUNARMANDCHILIGI RIVOJIDA	
IPAKCHILIKNING O'RNI	88-92
<i>G'ulomjon Jumanazarovich Axmedov</i>	
O'ZBEKISTON TARIXIDA KONCHILIK ISHI VA METALLURGIYA RIVOJLANISHI	93-99

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Abdullayev Zafarbek Safibullayevich</i>	
BARQARORLIK REYTINGI ORQALI FISKAL INTIZOM VA BIZNES MUHITINI	
RAG'BATLANTIRISHNING O'ZBEKISTON TAJRIBASI	100-116
<i>Юлдашева Надира Викторовна</i>	
«ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ЗАКУПКИ ПОД КОНТРОЛЕМ:	
ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ УЗБЕКСКОЙ МОДЕЛИ МОНИТОРИНГА».....	117-123
<i>Maxsudov Sherzod Solijonovich</i>	
ERKIN IQTISODIY ZONALARDA INVESTITSIYA JOZIBADORLIGINI OSHIRISH	124-128
<i>Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li</i>	
TURISTIK VA REKREATSION KLASTERNING MUVAFFAQIYATLI	
FAOLIYAT YURITISH TAMOYILLARINI TIZIMLASHTIRISH	129-135
<i>Xadimova Aziza Abdufattoyevna</i>	
SAMARQAND VILOYATINING DEMOGRAFIK O'ZGARISHLARI	
VA IQTISODIY RIVOJLANISHI.....	136-145
<i>Tashpulatov Giyos Toxirovich</i>	
XORIJY BAHOLOVCHI TASHKILOTLAR REYTINGI VA RENKINGINI BAHOLASHDA	
KOMPLEKS YONDASHUVNING QO'LLANILISHI T AHLILI	
(ROSSIYADAGI BAHOLOVCHI TASHKILOTLAR MISOLIDA)	146-159
<i>Ulug'muradova Nodira Berdimuradovna</i>	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA	
INSON KAPITALINING TA'SIRI	160-164
<i>Tursunxodjayeva Shirin Zafar qizi</i>	
“QUTIDA RO'YXATGA OLISH” (SHELF-REGISTRATION) AMALIYOTINI JORIY ETISH	165-169

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Komilov Ro'zi Rabiyevich</i>	
OILA BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA MODDIY VA MA'NAVIY	
OMILLARNING FALSAFIY T AHLILI	170-172
<i>Хакимов Эркин</i>	
ЗНАНИЕ ЛОГИКИ КАК УСЛОВИЕ ФОРМИРОВАНИЯ КУЛЬТУРЫ	
МЫШЛЕНИЯ В ИНФОРМАЦИОННОМ ОБЩЕСТВЕ	173-180
<i>Usmonova Laylo Raxmatullayevna</i>	
SHARQ FALSAFASIDA INSON MUAMMOSI	181-185
<i>Karimov Yo'lqosh Ergashevich</i>	
TARIXNI SOXTALASHTIRISHNING TARIXIY TAFAKKURGA TA'SIRI MASALALARI	186-191

<i>Агзамходжаева Шахноза Сайдматмабовна</i>	
О ЦЕЛИ И СОДЕРЖАНИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОЙ ЖИЗНИ, ДУХОВНОМ СОВЕРШЕНСТВЕ (ПО ПРОИЗВЕДЕНИЯМ АЛИШЕРА НАВАИ).....	192-195
<i>Rustamov Ramz Rizoqulovich</i>	
ZAMONAVIY IQTISODIY TARG'IBOT VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	197-204
<i>Evatov Salimjon</i>	
MARKAZIY OSIYODA TASAVVUFİY TAFAKKUR RIVOJI: IX-XII ASRLAR MEROSI	205-209
<i>Turobov Yorqinjon Yoqub o'g'li</i>	
ISLOM TA'LIMOTIDA SIYOSAT VA HOKIMIYAT FALSAFASI	210-213
<i>Toshpulatov Odil Nodirovich</i>	
IJTIMOIY MUNOSABATLARDA AMORALIZM VA IMMORALIZMNI OLDINI OLISHDA MAVJUD ME'YORLARNING AHAMIYATI	214-217
<i>Kunisheva Nadira Julianovna</i>	
"IJTIMOIY BAG'RIKENGLIK" TUSHUNCHASINI TADQIQ ETISHNING ILMIY-NAZARIY MASALALARI	218-223
<i>Eshpulatov Inoyat</i>	
FAXRIDDIN ROZIY YASHAGAN DAVR: IJTIMOIY-SIYOSIY VAZIYAT VA MA'NAVIY MUHIT	224-231
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Nuniyazova Shaxlo Ulugbekovna</i>	
O'ZBEK ONOMASTIKASIDA GIDRONIMLARNING LINGVOMADANIY SHAKLLANISHI	232-236
<i>Алиева Эльвина Аметовна</i>	
ЛЕКСИЧЕСКИЙ И ЛЕКСИКО-СИНТАКСИЧЕСКИЙ ПОВТОРЫ С РАСПРОСТРАНЕНИЕМ В ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ОЧЕРКАХ М. ЦВЕТАЕВОЙ	237-243
<i>Usmanova Sevara</i>	
INGLIZ VA O'ZBEK TARIXIY ROMANLARIDA TARIXIY HAQIQAT VA BADIY TO'QIMA	244-251
<i>Ochilov Ulug'bek Sayfulloyevich</i>	
MAGIK REALIZMNING MADANIYAT VA ADABIYOTGA TA'SIRI.....	252-260
<i>Daminova Rahima Malikovna</i>	
ATOYI SHE'RIYATINING BADIY LATOFATI.....	261-266
<i>Yusupov Asror</i>	
PUBLITSISTIK MATNLARDA UCHROVCHI LINGVOKULTUROLOGIK BIRLIKAR TARJIMASIGA LEKSIKOGRAFIK YONDASHUV	267-271
<i>Ruziyeva Nasiba Kenjayevna</i>	
VLADIMIR GEORGEVICH GAKNING TARJIMA MASALALARIGA DOIR TADQIQOTLARI	272-276
<i>Batirkhanova Madina Oybekovna</i>	
COMPONENT ANALYSIS OF SOMATIC PHRASEOLOGISMS IN ENGLISH FICTION	277-281
<i>Sirojiddinova Shakhrribonu</i>	
THE FORMATION OF MYTHOLOGY AND THE INFLUENCING FACTORS	282-285

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

<i>Xodjiev Yunus Muxitdinovich</i>	
DAVLAT XIZMATLARI VA FUQAROLIK-HUQUQIY XIZMATLAR TUSHUNCHASI HAMDA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	286-292
<i>Wang Cong</i>	
RESEARCH ON LEGAL ISSUES OF PERSONAL INFORMATION PROTECTION	293-300
<i>Ли Адик</i>	
К ВОПРОСУ О ПОНЯТИИ И КЛАССИФИКАЦИИ ВИДОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	301-310
<i>Abdurashidova Zarina Turg'un qizi</i>	
FUQAROSIZLIKKA QARSHI MUROSASIZLIK: HUQUQIY CHORALARING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI	311-315
<i>Axmatov Olimjon Odilovich</i>	
"KRIPTO-AKTIVLAR VA VALYUTA QIMMATLIKARINI QONUNGA XILOF RAVISHDA OLISH, O'TKAZISH VA AYIRBOSHLASH: IQTISODIY, HUQUQIY XAVF-XATARLAR VA ULARNING OLDINI OLISHDA SUN'IY INTELLEKTNING O'RNI"	316-322
<i>Xatamov To'lqin Tojiddinovich</i>	
KUCHLI TA'SIR QILUVCHI VA GIYOHVANDLIK VOSITALARINI YANGI TURLARINI NOQONUNIY MUOMALASI BILAN BOG'LIQ JINOYATLARNING NAZARIY-HUQUQIY TAHLILI	323-329
<i>Kuchimova Shaxlo</i>	
VORISLIK HUQUQIDA MEROS MAJBURIYATI	330-337
<i>O'ranova Dilshoda Adhamovna</i>	
OILAVIY ZO'RAVONLIK JINOYATINING KRIMINOLOGIK TAVSIFI HAMDA USHBU TURDAGI JINOYATLARDA AYOLLAR JABRLANISHINI OLDINI OLISH BO'YICHA FARG'ONA TAJRIBASI	338-347
<i>Geng Zhimin</i>	
RESEARCH ON THE INDEPENDENCE OF THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT.....	348-351
<i>Xidirov Mexroj Qilich o'g'li</i>	
ELEKTRON TO'LOV VOSITALARI ORQALI SODIR ETILADIGAN FIRIBGARLIK JINOYATLARINING SABABLARI, ULARNING SODIR ETILISHIGA IMKON BERUVCHI OMILLAR	352-357
<i>Тулаганов Элмурод</i>	
ВОПРОСЫ ПРОТИВODEЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ	358-367
<i>Bozorboyev Farruh, Boboxonov Akromxon</i>	
DASTLABKI TERGOV BOSQICHIDA PROTSESSUAL HARAKATLARNI SODDALASHTIRISH: XOLIS INSTITUTI	368-374
<i>Abbosov Mirluton Mirsharof o'g'li</i>	
JINOYAT QONUNCHILIGIDA SUN'IY INTELLEKT TUSHUNCHASI VA UNING IJTIMOIY XAVFLILIGI	375-382

<i>Mamatov Islom Qosim o'g'li</i>	
DAVLAT XARIDLARI BILAN BOG'LIQ JINOYATLARNI FOSH ETISH USULLARI, AMALIYOTDAGI MUAMMOLAR VA TAKLIFLAR	383-392
<i>Kamilov Oybek</i>	
O'ZBEKISTONNING MIGRATSIIYA SOHASIDA MINTAQAVIY TASHKILOTLAR VA XORIJY DAVLATLAR BILAN HAMKORLIGINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI	393-402
<i>Aбророва Камола Сайдмухторовна</i>	
ВЛИЯНИЕ МЕЖДУНАРОДНОГО КОММЕРЧЕСКОГО АРБИТРАЖА НА ИНВЕСТИЦИОННЫЙ КЛИМАТ УЗБЕКИСТАНА: ПРОБЛЕМЫ, РЕШЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	403-410
<i>Ne'matova Muborak Odiljonovna</i>	
RAQAMLI FUQAROLIKNING MOHIYATI VA UNI SHAKLLANTIRISHGA OID DOLZARB MUAMMOLAR (O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA)	411-418
<i>Jabbarova Yulduz Ibrohim qizi</i>	
"HUQUQNI QO'LLASH AMALIYOTIGA SUN'iy INTELLEKTNI INTEGRATSIYA QILISHNING AXLOQIY VA HUQUQIY MASALALAR"	419-427
<i>Agzamova Qizlarxon Baxtiyorovna</i>	
INSOFLI EGALLOVCHINING HUQUQIY MAQOMIGA OID AYRIM MASALALAR	428-432
<i>Shomirzayev Saxodulla, Sherkulov Azamat</i>	
VALYUTA QIMMATLIKARINI BOJXONA CHEGARASIDAN OLIB O'TISH BILAN BOG'LIQ HUQUQBUZARLIKLARNI ANIQLASH VA JAVOBGARLIK ASOSLARI	433-441
<i>Jumanazarov Faxriddin Erkinovich</i>	
KONTRAFAKT MAHSULOTLAR KONTRABANDASI NATIJASIDA INTELLEKTUAL MULK HUQUQI BUZILISHINING NAZARIY-HUQUQIY JIHATLARI	442-448
<i>Ergashev Sharifjon Shuhrat o'g'li</i>	
YASHIRIN IQTISODIYOTNING JAMIYAT IJTIMOIY-IQTISODIY FAOLIYATIGA TA'SIRI VA UNGA QARSHI KURASHISHDA BOJXONA AUDITINING O'RNI	449-457
<i>Mansurov Arslon Askarovich</i>	
"IJTIMOIY DAVLAT" TAMOYILINING YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDAGI HUQUQIY MAQOMI VA XALQARO TAJRIBA BILAN TAQQOSLAMA TAHLILI	458-463
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Abdullayev Yashnarjon Mahkamovich</i>	
"JISMONIY MADANIYAT NAZARIYASI VA METODIKASI" FANIDAN NAZARIY MASHG'ULOTLARNI O'TKAZISH METODIKASI	464-470
<i>Yusubjanova Musharraf Tursunali qizi</i>	
EHTIMOLLAR NAZARIYASI VA MATEMATIK STATISTIKANI UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA O'QITISH: XORIJY TAJRIBA VA ILMIY YONDASHUVLAR	471-475
<i>Fayzullayeva Gulchexra, Kurbonova Gulmira</i>	
BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA KOLLABORATIV O'QUV MUHITINI LOYIHALASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH: INNOVATSION YONDASHUVLAR VA ISTIQBOLLAR	476-481

<i>Yaqubov Fazliddin Muxitdinovich</i>	
ILMIY-TADQIQOTCHILIK KOMPETENTLIGINING MAZMUNI VA TARKIBIY TUZILISHI.....	482-485
<i>Mirsanova Moxira Xusniddin qizi</i>	
FANTASTIK IFODA SHAKLLARI VA UNING BADIYATI	486-491
<i>Tursinova Zoxida Sharabidinovna</i>	
TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA MAKTAB O'QITUVCHILARNING PEDAGOGIK MAHORATINI BAHOLASH MEXANIZMLARINING TAKOMILLASHUVIDA TA'LIM MENEJMENTINING O'RNI	492-496
<i>Раббимова Нодира Таштемировна</i>	
ТЕХНОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ИНФЕКЦИОННЫХ БОЛЕЗНЕЙ В ВУЗЕ	497-501

Received: 16 March 2025

Accepted: 5 April 2025

Published: 15 April 2025

Article / Original Paper

THE PHILOSOPHY OF POLITICS AND GOVERNANCE IN ISLAMIC TEACHINGS

Turobov Yorqinjon Yoqub o'g'li

Senior Lecturer,

Department of Social Sciences,

Renaissance Education University

Abstract. This article conducts an in-depth analysis of the influence of Islamic teachings on the philosophy of politics and power in Central Asia. The widespread adoption of Islam in Central Asia during the 7th-8th centuries led to a transformation of the region's political, social, and cultural structure, resulting in the formation of an Islamic system of governance. The article particularly emphasizes that Islamic Sharia and Fiqh serve as the moral and legal foundation for state governance, and that the primary aim of power in Islam is to maintain stability and order within society.

Keywords: Islam, political philosophy, power, law, state governance, fiqh, hadith, justice.

ISLOM TA'LIMOTIDA SIYOSAT VA HOKIMIYAT FALSAFASI

Turobov Yorqinjon Yoqub o'g'li

Renessans ta'lif universiteti

Ijtimoiy fanlar kafedrasи

katta o'qituvchi

E-mail: turobovyorqinjon@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqola, Markaziy Osiyoda islom ta'lomitining siyosat va hokimiyat falsafasiga ta'sirini chuqur tahlil qiladi. VII-VIII asrlarda islomning Markaziy Osiyoda keng tarqalishi, mintaqaning siyosiy, ijtimoiy va madaniy tuzilmasini o'zgartirib, islomiy boshqaruv tizimini shakllantirishga olib keldi. Islom shariat va fiqhining davlat boshqaruvida axloqiy va huquqiy asos sifatida xizmat qilishi, islomda hokimiyatning asosiy maqsadi jamiyatda barqarorlik va tartibni saqlash ekanligi, maqolada alohida ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar: islom, siyosat falsafasi, hokimiyat, huquq, davlat boshqaruvi, fiqh, hadis,adolat.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I4Y2025N32>

Kirish. VII-VIII asrlarda islom Markaziy Osiyoda keng tarqala boshladi. Bu jarayon hududning siyosiy va ijtimoiy tuzilishini o'zgartirib, islomiy tamoyillarga asoslangan boshqaruv tizimini shakllantirdi. Islom qonunlari – shariat va fiqh – davlat boshqaruvida axloqiy va huquqiy asos sifatida xizmat qildi. Markaziy Osiyoning ilm-fan va falsafa markazlarida – Buxoro, Samarqand, Xiva kabi shaharlarda – islom olimlari siyosiy-falsafiy g'oyalarni rivojlantirdilar. Forobiy, Ibn Sino va Beruniy kabi allomalar islom falsafasi bilan yunon falsafasini uyg'unlashtirgan holda siyosiy g'oyalarni takomillashtirdilar.

Abbosiylar xalifaligi davrida Markaziy Osiyo xalqlari islom davlatining bir qismi bo'lib, ular siyosiy tuzilish va boshqaruv tamoyillarini islom asosida rivojlantirdi. Islom ta'limi siyosat va hokimiyat masalalarida axloqiy va huquqiy tamoyillarni belgilaydi. Bu tamoyillar Qur'oni Karim va Payg'ambar Muhammad (s.a.v.) ning sunnatlarida aks etgan. Islomdaadolat

siyosiy hokimiyatning asosiy vazifasi sifatida ko'riladi. Qur'onda "Allohadolat qilishni va yaxshilik qilishni buyuradi" (Nahl surasi, 90-oyat), «Niso» surasi 59-oyatida «Ey mo'minlar, Allohgaga itoat qilingiz va payg'ambarga hamda o'zlariningizdan bo'lgan (musulmon) hokimlarga bo'ysuningiz!» deyiladi. Islom ta'limotiga ko'ra, hokimiyat Allohnинг ishonib topshirgan vazifasi bo'lib, har bir rahbar o'z boshqaruvi uchun javobgardir. Payg'ambar (s.a.v.) hadislaridan birida: "Har biringiz cho'ponsiz va qo'l ostingizdagilarga mas'ulsiz", deya ta'kidlangan.

Tadqiqotning usullari. G'azzoliy, Nizom-ul-Mulk, Burhoniddin Marg'inoniy, Amir Temur, Alisher Navoiy, Koshifiy va Zahiriddin Muhammad Bobur kabi buyuk mutafakkirlar o'z asarlari orqali o'z davrlarining siyosiy, ijtimoiy va falsafiy tamoyillarini mukammal tarzda ifodalaganlar. Ularning g'oyalari faqat o'sha davrning intellektual muhitini aks ettirmasdan, balki o'sha paytdan keyingi asrlar, jumladan, zamonaviy siyosiy tafakkurga ham katta ta'sir ko'rsatgan.

G'azzoliy va Nizom-ul-Mulkning siyosatga oid qarashlari insoniyat tarixida siyosiy boshqaruvning ma'nnaviy va axloqiy jihatlarini chuqur o'rganishning asosini tashkil etadi. Ular davlat boshqaruvining asosiy prinsiplari sifatidaadolat, inson huquqlari va jamiyat barqarorligini ta'kidlagan. Bu fikrlar zamonaviy siyosiy tamoyillarda, ayniqsa, demokratik qadriyatlar va huquqiy davlat tamoyillarida o'z aksini topgan. Burhoniddin Marg'inoniy va Amir Temur siyosiy-falsafiy qarashlarini o'z zamonasining real sharoitlariga moslashtirib, davlat boshqaruvining mustahkamligi va hokimiyatning markazlashtirilgan tuzilishini muhim deb bilgan. Ularning fikrlariga ko'ra, davlat rahbari kuchli va aqli bo'lishi kerak, chunki davlatning barqarorligi va xalqning farovonligi aynan rahbarning axloqiy fazilatlariga bog'liqdir. Bu g'oya hozirgi O'zbekiston siyosatida, ayniqsa, davlatning markazlashtirilgan boshqaruvining barqarorligini ta'minlashga qaratilgan siyosiy yondashuvlar bilan uzviy aloqadordir. Alisher Navoiy va Koshifiy esa ijtimoiyadolat va inson huquqlari masalalarini o'rganishda muhim o'rinn tutgan. Navoiyning insonparvarlik va mafkura sohasidagi qarashlari, shuningdek, Koshifiyning ilm-fan va tafakkurga bo'lgan e'tibori bugungi kunda ham ijtimoiy rivojlanish va ta'lim-tarbiyaga doir tamoyillarni shakllantirishda o'z ta'sirini ko'rsatmoqda. Zahiriddin Muhammad Boburning siyosiy, madaniy va falsafiy qarashlarini bilan o'ziga xos yo'nalishda, milliy va jahondagi siyosiy jarayonlarni yanada chuqurroq anglashga yordam beradi. Bu g'oyalar zamonaviy O'zbekistonning xalqaro aloqalar, iqtisodiy siyosat va madaniy merosni saqlashga qaratilgan siyosatida ham muhim o'rinn tutadi.

Natijalar. Imom G'azzoliyning "Kimyo'i saodat" asarida davlat rahbari jamiyatning yuragi, odamlarning dono va diyonatli rahbar atrofida uyushishi Haq taolo xohishiga muvofiq, degan g'oya ifodalangan. Mutafakkir fikricha, odamlar tinimsiz mol-dunyo talashib, bir-biriga dushmanlik qilavergani sababli davlat (saltanat) va siyosat, qozilik, hukumat, qonunlarni fiqh qonunshunoslik ilmlari kelib chiqqan. Shu sababdan, dunyoning ashg'oli (mashg'ulotlari) to'la (ko'p) bo'lib, odamlar rohi saodatni gum (yo'q) qilurlar. Bas, odam u dunyoga yolg'iz ketishni, o'zlarini va Haq Taoloni faromush qilubdilar (unutib ko'yibdilar).[1] G'azzoliy siyosatni "insonning bu dunyodan boshqa dunyoga bo'lgan harakatining muqaddimasi" deb ta'riflaydi. Shu bilan birga, mutafakkir uchun "dunyoviy hayot" boshqa dunyoga tayyorgarlikning boshlang'ich nuqtasi bo'lib xizmat qiladi.

G'azzoliy nafaqat inson masalalari, balki jamiyat va davlat qurilishi munosabatlari bilan ham shug'ullaniganligiga guvoh bo'lamiz. Bu borada u shunday yozadi: — "Bas, odam hamma hojatini o'zi tamom qilolmas. G'ayriga hojati tushgan sababdin xalqaro xusumat paydo bo'lur.

Va har kishi o'z haqqiga rizo bo'lmay, bir-biriga qasd qilurlar. Bu vajhdin yana uch sifatga hojat tushar. Biri saltanat va siyosat, yana biri qazo(qozilik) va hukumat, yana biri sifat fiqh kim, muning birla siyosat va saltanat qonunini xalqg'a joriy qilg'ay". [2]

Shuni ta'kidlash muhimki, davlatchiligidan tarixida davlat boshqaruviga doir asar yozib qoldirgan yagona hukmdor Amir Temur hisoblanadi. "Jahongirlik qilishga kirishganimda, — deb yozadi Sohibqiron Saltanatni boshqarish qoidalari haqida, — to'rt narsani xotiramda mahkam saqladim. Birinchisi — qaysi mamlakatni zabit etmoqchi bo'lsam, to'g'ri tadbir va maslahat bilan ish yuritdim. Ikkinchisi — xatoga yo'l qo'ymaslik uchun har bir ishni puxta o'ylab, hushyorlik va ehtiyojkorlik bilan amalga oshirdim... Uchinchisi — uch yuz o'n uch asil, zotdor, jasur va aqli yigitlarni atrofimga to'pladim... To'rtinchisi — qaysi ishni tadbir va choralar bilan hal qilish mumkin bo'lsa, unda qilich ishlatmadim".[3] Shunday ekan, Amir Temur va temuriylarning siyosiy-falsafiy qarashlari Markaziy Osiyo mutafakkirlari va davlat arboblarining siyosiy-huquqiy merosini o'rganishda sohibqiron Amir Temurning hokimiyat va uni boshqarish to'g'risidagi qarashlarini o'rganish alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki, Amir Temurning siyosiy qarashlari o'z davri ma'naviyati va davlat boshqaruvi bilan bevosita bog'liq. "Temur tuzuklari"da davlat tizimi, davlatdagi lavozimlarning vazifasi, undagi turli toifalar va ularga munosabat, davlatni boshqarishga asos bo'lgan qoidalar, qo'shinlarning tuzilishi, uni boshqarish, ta'minlash, rag'batlantirish, qo'shin turlarining tutgan o'rni va o'zaro munosabati kabi masalalar bayon etilgan.

Siyosat falsafasidagi muhim yo'naliishlardan biri siyosat va axloqning o'ziga xos munosabatlarini falsafiy tahlil qilishda buyuk faylasuf shoir Alisher Navoiy merosi alohida ahamiyatga ega. Uning boshqaruvda hukmdorning adolatga amal qilishi va yuksak tafakkurga ega bo'lishi haqida g'oyalari bugungi kunda ham boshqaruv tizimida turli ziddiyatlari vaziyatlar yuzaga kelmasligining oldini olishda amaliy ahamiyatga egadir.[4] Alisher Navoiy o'zining vazirlik faoliyatida hukmdor va xalq o'rtasida kechgan munosabatlarni sinchkovlik bilan o'rganadi va hukmdorning yuksak axloqqa ega bo'lishi, xalq manfaatini o'ylab boshqaruvni amalga oshirishigina umumfarovonlikni yuzaga keltirishi mumkin, degan xulosaga keladi. Jumladan. "Mahbub ul-qulub" asarida "...davlat ishi bilan mashg'ul bo'lgan amaldorlik chog'larimda ko'ngil mulkini turli odamlarning hujumi bulg'aladi. Goh amirlik ornida o'tirdim va hukumat mahkamasida xalqning arz-dodini so'radim va goh podshoh yonida vazirlik qildim va menga umidvor nazar bilan qarab turgan elga muruvvat ko'rsatdim", [5] deb yozadi. Bu g'oyalardan ko'rinish turibdiki, davlat boshqaruvida hukmdorning xalq bilan hamnafas bo'lishi samarali boshqaruvda muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

Muhokama. Hadisda yozilishicha, "Adolatning ma'nosi xalqning huquqiy tengligini ta'minlashdir. Adl shunday ziynatdirki, u mamlakatga oroyish beradi, bir quyoshki, uning nuri bilan zulmat yorug'likka aylanadi. Bir soatlik adolat tarozi pallasi oltmis mukammal hajdan og'irroq ekan. Negaki, hajning natijasi, ya'ni foydasi hojilardan o'zga kishiga bo'lmaydi, adolat foydasidan esa katta-yu kichik bahramanddir. Din va davlatning rivoji va shavkatni uning barokatidan barqaror bo'ladi, mulk-u millat asbobi uning yordami bilan to'g'ri bo'ladi. Adolatning savobi chegarasizdir va aql qiyosidan tashqaridir".[6]

Amir Temurdan so'ng temuriy shahzodalar ichida mukammal davlatchilik siyosatini olib borgan, buyuk Sohibqironga har tomonlama munosib izdosh bo'la olgan avlodlaridan biri Zahiriddin Muhammad Boburdir. Bobur Amir Temur tamoyillarini davom ettirib, davlat boshqaruvining asosiy mezoni sifatida adolat, qonun ustuvorligi va madaniy rivojlanishni

e'tirof etgan. "Boburnoma" ning eng nufuzli nusxasini ko'chirgan ismi noma'lum xattot Boburning podshoh sifatidagi quyidagi sakkiz sifati, ya'ni fazilatini aytib o'tgan: birisi bukim najhati; ikkimchisi, himmati arjumand edi; uchimchisi, viloyat olmog'; to'rtumchisi, viloyat sahlamog'; beshumchisi, ma'murlug'; oltinchisi, rafohiyat niyati Tengri taolo bandalarig'a; ettimchisi, cherikni ko'nglini ko'lg'a olmoq; sekkizimchisi, adolat qilmoq.[7]

Ta'kidlash o'rinniki, o'z navbatida siyosiy manfaatlarning umumlashuvi siyosiy qadriyatlarning tizimlashishiga, bu holat esa amalda siyosiy jarayonlarning yuzaga kelishiga imkoniyat yaratadi. Mazkur jarayonlar turli sohalar bilan bog'liq masalalarni yoki ularning yaxlit barchasini qamrab olishi mumkin.[8] Bundan tashqari bu jarayonlar demokratik islohotlar, inqilobiy holat, ijtimoiy to'lqinlanish va boshqa holatlarni keltirib chiqarish bilan izohlanadi.

Xulosa. Xulosa qilib shuni aytishimiz mumkinki, Turkiston zamini mutafakkirlari – Amir Temur, Alisher Navoiy, Husayn Voiz Koshifiy, Zahiriddin Muhammad Bobur va Mirzo Ulug'bek kabi davlat arbobi va mutafakkirlari — davlat boshqaruvi va jamiyat taraqqiyotiga oid qarashlari bilan zamonaviy siyosiy tamoyillar bilan uyg'unlashadigan muhim g'oyalarni ilgari surganlar. Ularning asarlari va faoliyati nafaqat o'z davri uchun, balki bugungi kun siyosati uchun ham ma'naviy va nazariy poydevor vazifasini bajaradi.

O'tmisht mutafakkirlari asarlarida o'z davrining tartibi va tafakkur tarzining ta'sirini yaqqol his etish mumkin. Shunga qaramay, o'sha davrlarda ham davlatga va uning timsoli bo'lgan hukmdorga qo'yiladigan talablar, shuningdek, hukumatning jamiyat oldidagi burchlari haqidagi qarashlar bugungi me'yorlardan mohiyatan farq qilmagan. Bu esa Turkiston zaminida davlat va jamiyat boshqaruviga oid qarashlar Makiavelli, Jon Lokk, Sharl Monteske va Immanuil Kant kabi faylasuflarning boshqaruv, qonun ustuvorligi va huquqiy davlat g'oyalari Yevropa siyosiy ilm-faniga ma'lum bo'lishidan ancha oldin ham ilmiy-nazariy shaklga ega bo'lganligini ko'rsatadi.

Turkiston diyorida etishgan mutafakkirlarning qadriyatları va tamoyillari zamonaviy O'zbekistonning ochiqlik, adolat, xalqparvarlik va barqarorlikka asoslangan siyosiy yo'naliishlari bilan uyg'unlashib, davlat boshqaruvini yanada samarali qilish uchun mustahkam ma'naviy va nazariy asos bo'lib xizmat qilmoqda.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. G'azzoliy. Kimiyoi saodat. T.: "Kamalak". 1995. 65-b.
2. G'azzoliy. Kimiyoi saodat. T.: "Kamalak". 1995. 64-65-b.
3. Темур тузуклари. Масъул мұхаррир Түлқин Ҳайит. – "Янги китоб" МЧЖ. Т. 2019. 202-204-бетлар
4. Mamanov A. Milliy mentalitet: xususiyat va omillar. Samarqand. 2015. 70 b.
5. Alisher Navoiy. Mahbub ul-qulub. -T.: G'ofur G'ulom nashriyoti, 1983. 5-b.
6. Husayn Voiz Koshifiy. Axloqiy muhsiniy. – T.: "O'zbekiston", 2010. 47-b.
7. Бобур З.М. "Бобурнома". Т-Шарқ, - 2002. 267 б.
8. Mamanov J. Yoshlar ma'naviy madaniyatini shakllantirishda milliy mentalitetning o'rni. Falsafa fanlari b.f. doktori disser. 2023. 56 b.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

Nº 4 (5) – 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb
muammolari” elektron jurnali 2020-yil
6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan
davlat ro’yxatiga olingan.**

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:
100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy
tumani, Kichik Beshyog’och ko’chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:
scienceproblems.uz@gmail.com
Bog’lanish uchun telefon:
(99) 602-09-84 (telegram).